

Tetanos, Difteri, boğmaca ve çocuk felci aşısı hakkında

Tetanos, difteri boğmaca ve çocuk felci aşılarının tazeme zamanı aynı tarihe denk geldiği takdirde 3. veya 4. yaşı dolmasından itibaren (ilgili kullanma talimatlarına dikkat edin) dörtlü karma aşı halinde uygulanabilirler (Td-ap-IPV) uygulanabilir. Bu aşıda süt bebeklerinin temel bağışıklıklarını amaçlayan karma aşıda bulunandan daha az oranda difteri ve boğmaca aşı maddesi vardır. Genelde, süt çocuğu ve küçük çocuk dönemlerinde tetanos, difteri, boğmaca, hib hastalıkları (menenjit), çocuk felci ve hepatit B aşılarının yapılması tavsiye edilir.

Tetanos hayati tehlikesi olan bir difteri bakterileri zehirlinden (toksini) kaynaklanan bir bulaşıcı hastalıktır. Çoğunlukla toprak ve sokaktaki tozda bulunan bakterisi uzuvlardaki kesikler, çizikler, sıyrıklardan hatta en küçük yaralardan cilde girip vücutta çoğalır ve hastalık yapan tetanos toksinini oluşturur, hastalık tablosuna adale krampları eşlik eder ve solunum sistemi kaslarına sızdığı takdirde boğulmaya yol açabilir. Günümüzün modern tedavi imkânlarına rağmen tetanos hastalarının yüzde on ila yirmi arası hayatını kaybetmektedir.

Difteri hastalığı difteri bakterisinin zehrinin (toksini) etkisinden dolayı oluşan ve hayati tehlikesi bulunan bir bulaşıcı hastalıktır, çoğu zaman solunum yoluyla damlacık enfeksiyonu şeklinde bulaşır. Aşısı bulunmadan önce boğaz, gırtlak burun ve yara difterisi enfeksiyonu olarak görülen bu hastalık birçok çocuk ölümüne veya çocukların kalp kaslarının hasar görmesine neden olmuştur. Çok katımlı çapta aşı kampanyaları Almanya'da difteri hastalığının çok az sayıda tek tük vakaya kadar azaltmıştır. Ancak dünya çapında – bazı doğu Avrupa ülkeleri dahil olmak üzere- hala görüldüğü için bakterinin yolculuklarda tekrar ülkeye girmesi ve bulaşması tehlikesi, sürmektedir.

Boğmaca genelde bir soğuk algınlığı şeklinde başlar: İlk bulaştığında 1-2 hafta sonra haftalarca hatta aylar boyu ağır öksürük nöbetleri görülür. Bu nöbetler esnasında sıkça nefes darlığı ve kusma görülür. Altı aylık oluncaya kadar, tipik öksürük görülmeyebilir, onun yerine soluksuz kalma tehlikesi vardır. Boğmaca neden olduğu ağır komplikasyonlar dolayı çok tehlikelidir, örneğin zatürree, ortak kulak iltihabı ve beyinde kalıcı hasarlara yol açabilir, günümüzde dahi ölümle sonuçlanan vakalar görülmektedir. Özellikle kalp ve akciğer hastası çocuklar ile süt çocukları için bu hastalık tehlike arz eder. Son yıllarda gençlerde ve yetişkinlerde boğmaca hastalığını artış gösterdiği görülmektedir, boğmaca hastalığına birkaç kere yakalanmak mümkündür. Hastalık süreci genç ve yetişkinlerde daha hafif seyreder. Bu da sıkça nedeninin anlaşılmasına yol açar. En sık rastlanan belirtisi uzun süre, inatçı ve genelde gece görülen öksürüktür. Fark edilemeyen boğmaca ise bir süt çocuğu veya küçük çocuğa bulaştırmaya neden olabilir.

Çocuk felci virüsün nedeni olduğu bir hastalık olup, kolların bacakları felç olmasına, ancak soluk alma sisteminde de felç oluşmasına ve bu suretle boğularak ölüme neden olabilir. 1998'den bu yana çocuk felci aşısı –eskiden olduğu gibi- ağızdan verilmemekte, ölü polyo virüslerinin iğne ile zerk edilmesi suretiyle uygulanmaktadır. Avrupa'da artık çocuk felci görülmemektedir. Ancak dış ülkelere gelen hastalar ve çocuk felcinin görüldüğü bilhassa Asya ve Afrika ülkelerine yolculuklar nedeniyle bulaşma tehlikesi hala mevcuttur. Dolayısıyla çocuk felci aşısı uygulamaya kararlı olarak devam etmek gerek Felç olan hastaların çoğunda kalıcı hasarlar görülür. 1998'den bu yana çocuk felci aşısı –eskiden olduğu gibi- ağızdan verilmemekte, ölü polyo virüslerinin iğne ile zerk edilmesi suretiyle uygulanmaktadır.

Avrupa'da artık çocuk felci görülmemektedir. Ancak dış ülkelerden gelen hastalar ve çocuk felcinin görüldüğü bilhassa Asya ve Afrika ülkelerine yolculuklar nedeniyle bulaşma tehlikesi hala mevcuttur (Örneğin Pakistan ve Afganistan'da). Bu ülkelerden taşınan virüsler çabuk yayılabilirler ve halk yeterli derecede aşılanmış olmadığı takdirde, hastalığın tekrar yayılmasına neden olabilirler. Dolayısıyla çocuk felci aşısının uygulanmasına kararlı bir şekilde devam edilmesi gerekir.

Aşının içeriği

Tetanos, difteri, boğmaca ve çocuk felci aşısının (Td-ap-IPV) temel bileşenleri tetanos ve difteri bakterilerinin zehri alınmış toksinleri, boğmaca bakterilerinin öldürülmüş bazı kısımlarını (aselüler boğmaca aşısı) ve aşı yapılında bağışıklık oluşturan öldürülmüş çocuk felci virüsleri ihtiva eder. Azaltılmış difteri ve boğmaca antikor miktarı aşıya karşı fazla bir reaksiyon duyulmamasına neden olur. Aşı koruma sürelerinin başlangıcı ve süresi konusunda aşığı uygulayan doktora danışabilirsiniz.

Kimler aşı olmalıdır?

Td-ap-IPV aşısı doldurulan 3. veya 4 yaştan itibaren (üreticisine göre) yapılabilir. Aşı özellikle aşı takviminde öngörülen 9 ila 17 yaşlar arasında dönem için önerilir. Ayrıca erişkin yaşlarda tavsiye edilen tazeleme aşıları için (tüm yetişkinler için bir kereye mahsus olarak Td aşısı, kadınların çocuk doğurabildikleri dönemde, evde yaşayan ve sut çocuklarıyla, küçük çocukların yakın çevresindeki kişilere, evlerde beklenen doğumların öncesinde. Sağlık hizmetinde ve toplum hizmetinde çalışanların tetanos, difteri ve çocuk felcinin yanı sıra boğmaca aşılarını da tazelemelidir. Tazeleme için tek bir aşı yeterlidir. Karma aşı başka aşılarda birlikte de uygulanabilir, zaman aralığı gerekmez. Boğmaca aşısı için bir endikasyon görüldüğünde Td-ap-IPV aşısında sonra yapılabilir, TD aşısının 4 hafta öce uygulanmış olması bir sorun yaratmaz.

Kimlere aşı uygulanmaması gerekir?

Birden başlayan ve 38,5°C den fazla ateşle seyreden, tıbbi müdahale gerektiren hastalıklara yakalananlara hastalıkları süresince, aşı yapılmaz, Aşının bileşimindeki maddelerden birine karşı aşırı hassasiyet (alerji) gösteren veya daha önce tetanos, difteri, boğmaca ve/veya çocuk felci aşısı, (ayrı veya karma aşı olarak) hastalık belirtileri görülen çocuklarda, aşığı yapacak doktor size aşının yapılıp yapılması hususunda bilgi verecektir. Hamilelerde Td-ap-IPV aşısının zarar ve yararları dikkatlice kıyaslanmalıdır. Emzirme döneminde aşı olunabilir.

Aşı sonrası yapılacaklar

Aşı olanlara özel bir itina gerekmez ancak alışık olmadıkları ağırlıkta bedensel faaliyetlerde aşı sonrasında 3 gün zarfında uzak kaçınmalarını sağlamak gerekir. Kanı dolaşımı sorunlarına meyli olan veya ani şiddetli alerji belirtileri göstermiş olan çocukların doktorlarına aşidan önce bilgi verilmesi gerekir.

Aşı sonrası görülmesi muhtemel yerel ve genel tepkiler

Aşı sonrasında istenen bağışıklığın oluşması, böylece hastalıktan korunmanın yanı sıra aşı uygulanan yerde sıkça kızarıklık ve acıyan şişmeler oluşabilir. Bunlar vücudun aşı maddesiyle normal etkileşiminden kaynaklanır genelde 1 ila 3 arası görülür, daha uzun süre görülmesi çok nadirdir Nadir vakalarda aşıya reaksiyonun 14 güne kadar gecikmeli olarak ortaya çıkar. Yine 1 ila 3 gün içinde genel durumun bozulması ve ateş, gripte görülen titreme,

Baş ve eklem ağrısı, halsizlik gibi belirtiler ve öksürük, huzursuzluk, asabiyet görülebilir. %5 altında vakada hafif ve orta şiddette ateşlenme olabilir; bu nadiren 39,9°C derecenin üstüne çıkabilir. Genel olarak bu belirtiler geçici olup hızla ve hiçbir sorun bırakmadan kaybolurlar.

Aşı yapılması komplikasyonlara neden olur mu?

Aşıdan kaynaklanan komplikasyonlar aşının, normalde görülen etkilerinin ötesinde ve çok nadir rastlanan, aşı uygulanan çocuğun sağlık durumunu belirgin olarak olumsuz etkileyen sonuçlardır. Tetanos, difteri, boğmaca ve çocuk felci aşılarında (Td-ap-IPV) nadiren cildin veya nefes yollarının aşırı hassasiyeti görülebilir, tek tük ani alerjik reaksiyonlar (anafilatik şok) görüldüğü olmuştur. Diğer tetanos ve difteri aşılarında Td-ap-IPV aşısında tek yük sinir sisteminin genelde geçici hastalıklarına rastlanmıştır (çoğunlukla periferik sinir sistemi rahatsızlıkları, örneğin mono ve polineritid, neopati) Tek tük vakalarda altılık karma aşı uygulanan çocuklarda ateşli nöbetler görülebilir, bunlar genelde iz bırakmadan kendiliklerinden iyileşir. Aşı maddesine karşı alerjik reaksiyonlar mümkündür. Bu karma aşı uygulandıktan sonra sadece tek tük vakada kısa süren şoka girme belirtileri, örneğin donup kalma (hiç tepki vermeme) ve kas tutulmaları görülse de, bunlar hızla ve iz bırakmadan geçer.

Muhtemel yan tesirlere karşı aşı yapan doktorun bilgi vermesi

Bu bilgi broşürün tamamlayıcı nitelikte olarak doktorunuz sizinle bu konuda bilgi vermek için bir görüşme yapacaktır.

Aşıdan sonra burada sayılan çabuk geçen yerel ve genel belirtilerin ötesinde belirtiler görüldüğü takdirde aşı yapan doktor ayrıca bilgi verecektir.

Doktorun irtibat bilgileri:

Sorumluluk reddi

Bilgilendirme broşürünün orijinali (Son güncelleme:11/2014), Alman Yeşil Hac Derneği'nin (Deutsches Grünes Kreuz e.V.) izniyle, Robert Koch Enstitüsü'nün (Robert Koch-Institut) görevlendirmesi üzerine tercüme edilmiştir. Esas alınacak metin, Almanca metindir; olası tercüme hataları ile Almanca metinde meydana gelen değişikliklerden dolayı, işbu çevirinin güncelliğine ilişkin sorumluluk üstlenilemez.

İsim Name _____

Tetanos difteri, boğmaca, çocuk felci

Schutzimpfung gegen Wundstarrkrampf, Diphtherie, Keuchhusten und Kinderlähmung

Ekte Tetanos, difteri, boğmaca, çocuk felci hastalıklarına karşı aşı (TD-ap-IPV) uygulaması konusunda bir bilgi broşürü bulunmaktadır. Broşürde aşının koruduğu hastalıklar, aşı maddesi, aşı uygulaması ve aşıya karşı vücudun muhtemel tepkileri ile muhtemel komplikasyonlar konusunda bilgiler bulacaksınız.

Anliegend erhalten Sie ein Merkblatt über die Durchführung der Schutzimpfung gegen Wundstarrkrampf, Diphtherie, Keuchhusten und Kinderlähmung (Td-ap-IPV). Darin sind die wesentlichen Angaben über die durch die Impfung vermeidbaren Krankheiten, den Impfstoff, die Impfung sowie über Impfreaktionen und mögliche Impfkomplicationen enthalten.

Aşının uygulanmasından önce aşağıda bilgilerin verilmesi rica edilir.

Vor Durchführung der Impfung wird zusätzlich um folgende Angaben gebeten:

1. Aşı yapılacak kişi halen sağlıklı mıdır?

Ist der Impfling gegenwärtig gesund?

Evet (Ja)

Hayır (Nein)

2. Aşı olacak kişinin bir sinir sistemi hastalığı veya kramp (kasılma) şikâyeti var mı?

Hat der Impfling eine Erkrankung des Nervensystems durchgemacht oder besteht ein Krampfleiden?

Evet (Ja)

Hayır (Nein)

3. Aşı yapılacak kişide bilinen bir alerji var mı?

Ist bei dem Impfling eine Allergie bekannt?

Evet (Ja)

Hayır (Nein)

varsa neye karşı ne var? *wenn ja, welche?* _____

4. Aşı olacak kişide daha önce yapılmış aşılarından sonra alerjiler, yüksek ateş veya başka beklenmeyen tepkiler görüldü mü?

Traten bei dem Impfling nach einer früheren Impfung allergische Erscheinungen, hohes Fieber oder andere ungewöhnliche Reaktionen auf?

Evet (Ja)

Hayır (Nein)

Tetanos, difteri, boğmaca ve çocuk felci aşısı hakkında daha ayrıntılı bilgi için aşı yapan doktora danışın.

Falls Sie noch mehr über die Schutzimpfung gegen Wundstarrkrampf, Diphtherie, Keuchhusten und Kinderlähmung wissen wollen, fragen Sie den Impfarzt!

Aşı günü aşı defterini yanınızda getirin!

Zum Impftermin bringen Sie bitte das Impfbuch mit!

Muvafakat Beyanı*Einverständniserklärung***Tetanos, difteri, boğmaca, çocuk felci hastalıklarına karşı aşı yapılması konusundadır.***zur Durchführung der Schutzimpfung gegen Wundstarrkrampf, Diphtherie, Keuchhusten und Kinderlähmung*

(Aşı uygulananlara ve velilerine, Hasta Hakları Yasası uyarınca, istedikleri takdirde yanlarına verilebilecek kopyalı formlar da mevcuttur).

(Es stehen auch Formulare mit Durchschlag zur Verfügung, um den Impfungen bzw. ihren Sorgeberechtigten gemäß Patientenrechtegesetz eine Kopie mitgeben zu können.)

Aşı uygulanacak kişinin, adı/soyadı _____

Name des Impflings

Doğum tarihi _____

geb. am

Bu bilgi broşürünün içeriğini kavramış bulunuyorum ve görüşmemiz esnasında, doktorum tarafından aşı hakkında ayrıntılı olarak bilgilendirildim. Sormak istediğim başka bir şey yoktur.

Ich habe den Inhalt des Merkblatts zur Kenntnis genommen und bin von meinem Arzt/meiner Ärztin im Gespräch ausführlich über die Impfung aufgeklärt worden.

 Ben başka sorum yok.*Ich habe keine weiteren Fragen.* Bana önerilen; Tetanos, difteri, boğmaca, çocuk felci hastalıklarına karşı aşı uygulanmasını kabul ediyorum.*Ich willige in die vorgeschlagene Impfung gegen Wundstarrkrampf, Diphtherie, Keuchhusten und Kinderlähmung ein.* Aşı olmayı ret ediyorum. Bu kararımın muhtemel sonuçları konusunda bilgilendirildim.*Ich lehne die Impfung ab. Über mögliche Nachteile der Ablehnung dieser Impfung wurde ich informiert.*Açıklamalar: *Vermerke* _____Yer, tarih: *Ort, Datum* __________
Aşı olacak kişi veya velisinin
imzası*Unterschrift des Impflings bzw. des Sorgeberechtigten*_____
Doktorun imzası*Unterschrift des Arztes/der Ärztin*